

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 29 sierpnia 2022 r.

Poz. 6062

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NP-III.4131.1.161.2022.4 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 26 sierpnia 2022r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

orzekam

nieważność § 2 ust. 3 lit. b w zakresie zwrotów „następującego po miesiącu” oraz ”i przestaje się stosować z końcem miesiąca, w którym nauczyciel przestał pełnić te obowiązki” uchwały nr XLVIII/295/2022 Rady Miejskiej Żerkowa z dnia 20 lipca 2022 r. w sprawie zasad rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego, zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze oraz określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć logopedów, pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, terapeutów pedagogicznych oraz doradców zawodowych zatrudnionych w szkołach i przedszkolach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Żerków - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 20 lipca 2022 r. Rada Miejska Żerkowa podjęła uchwałę nr XLVIII/295/2022 w sprawie zasad rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego, zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze oraz określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć logopedów, pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, terapeutów pedagogicznych oraz doradców zawodowych zatrudnionych w szkołach i przedszkolach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Żerków, zwaną dalej „uchwałą”.

Uchwałę podjęto na podstawie: „art. 42 ust. 6 i 7 pkt. 1, 2 i 3 oraz art. 91d pkt. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 28 lipca 2022 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Zgodnie z art. 42 ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.), zwanej dalej „Kartą Nauczyciela”, dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze, obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć w zależności od wielkości i typu szkoły oraz warunków pracy lub zwalnia się ich od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3. Stosownie do zapisów art. 42 ust. 7 pkt 2 Karty Nauczyciela, organ prowadzący szkołę lub placówkę określa zasady udzielania i rozmiar obniżek, o których mowa w ust. 6, oraz przyznaje zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3. Stosownie do zapisów art. 42 ust. 7 pkt 2 Karty Nauczyciela, organ prowadzący szkołę lub

placówkę określa zasady udzielania i rozmiar obniżek, o których mowa w ust. 6, oraz przyznaje zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3. Jak wynika z art. 91d pkt 1 Karty Nauczyciela, w przypadku szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, zadania i kompetencje organu prowadzącego określone m.in. w art. 42 ust. 7 - wykonuje odpowiednio: rada gminy, rada powiatu, sejmik województwa.

Powołując się na powyższe przepisy upoważniające, Rada Miejska Żerkowa mocą § 2 ust. 1 uchwały obniżyła dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz dyrektorowi przedszkola tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych określony w art. 42 ust. 3 ustawy - Karta Nauczyciela do wymiaru określonego w zamieszczonej w tym przepisie tabeli.

W § 2 ust. 2 przedmiotowej uchwały postanowiono, iż: „Przepisy ust. 1 mają odpowiednio zastosowanie do nauczyciela, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze”, a następnie w ust. 3 § 2 uchwały wskazano, że „Obniżki tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć, o których mowa w ust. 1 lub 2 stosuje się odpowiednio: a) od pierwszego dnia objęcia stanowiska – w stosunku do dyrektora szkoły, przedszkola lub wicedyrektora szkoły i przedszkola b) od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nauczycielowi powierzono pełnienie obowiązków kierowniczych w zastępstwie i przestaje się stosować z końcem miesiąca, w którym nauczyciel przestał pełnić te obowiązki”.

W ocenie organu nadzoru, przepis § 2 ust. 3 uchwały w zakresie, w jakim przyjmuje zasadę, iż obniżenie wymiaru zajęć nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze w zastępstwie nauczycieli, którym powierzono te stanowiska, obowiązuje dopiero „od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nauczycielowi powierzono pełnienie obowiązków kierowniczych w zastępstwie i przestaje się stosować z końcem miesiąca, w którym nauczyciel przestał pełnić te obowiązki”, został podjęty z istotnym naruszeniem art. 42 ust. 7 pkt 2 w związku z art. 42 ust. 6 Karty Nauczyciela.

Z treści art. 40 ust. 6 Karty Nauczyciela wynika jednoznacznie, że obniżenie tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć wymienionym w tym przepisie nauczycielom (tj. dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze) następuje w momencie objęcia funkcji kierowniczej, a nie, jak postanowiła rada kwestionowanymi przepisami uchwały. Zauważyć też należy, że omawiany przepis Karty Nauczyciela w żaden sposób nie różnicuje sytuacji prawnej osób w nim wskazanych. Tymczasem rada ustanowiła normę prawną skierowaną jedynie do nauczycieli, którzy funkcję kierowniczą pełnią w zastępstwie, w ten sposób różnicując sytuację podmiotów wymienionych w art. 42 ust. 6 Karty Nauczyciela. Rada przyjmując więc kwestionowany zapis, dokonała niedozwolonej modyfikacji art. 42 ust. 6 Karty Nauczyciela, co stanowi istotne naruszenie prawa i skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności § 2 ust. 3 lit b uchwały w zakresie wskazanym w sentencji.

Podkreślić należy, że uchwała podejmowana na podstawie art. 42 ust. 7 Karty Nauczyciela stanowi akt prawa miejscowego. Zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Z kolei przepis art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej obliuguje organy władzy publicznej do działania na podstawie i w granicach prawa. Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w zw. z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 14 grudnia 2011 r., II OSK 2058/11, CBOSA). Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę. Z konstytucyjnej zasady praworządności i legalności aktów prawa miejscowego należy również wyciągnąć wnioski o zakazie powtarzania w aktach prawa miejscowego zapisów ustaw i ich modyfikacji, co potwierdza NSA w cytowanym wyżej wyroku: „powszechnie obowiązujący porządek prawny zostaje naruszony w stopniu istotnym nie tylko poprzez regulowanie przez gminę jeszcze raz tego, co zostało już

uregulowane w źródle powszechnie obowiązującego prawa, lecz także modyfikowanie przepisu ustawowego, co możliwe jest tylko w granicach wyraźnie przewidzianego upoważnienia ustawowego”.

Wobec powyższego, należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Michał Zieliński
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miejska Żerkowa

Burmistrz Miasta i Gminy Żerków